

Wat is een mantelzorg?

- De wet van 2 mei 2014 opgenomen in de grondwet **erkent het statuut van mantelzorg**: Wet betreffende de erkenning van de mantelzorg die een persoon met een grote zorgbehoefte bijstaat.

Mantelzorgers zijn personen die regelmatig zorgbehoevende personen bijstaan (wegens ziekte, ouderdom, handicap, enz).

- Bovendien **bestond het verlof voor mantelzorgers** theoretisch al sinds oktober 2019, maar in de praktijk pas sinds 1 september 2020.

Dit staat een mantelzorg met een werknemersstatuut toe om enkele maanden te stoppen met werken, of de werkduur te beperken.

De mantelzorg en de zorgbehoevende moeten wel aan een aantal voorwaarden voldoen. Er zijn 2 erkenningen met verschillende voorwaarden:

1. "gewone" erkenning van mantelzorg, zonder verlof;
2. erkenning voor sociale rechten (met name verlof).

De voorwaarden voor de erkenning met sociale rechten zijn strenger.

De 2 erkenningen moeten aangevraagd worden bij het ziekenfonds van de mantelzorg. Het verlof wordt aangevraagd bij de werkgever en de RVA.

Dit is een thematisch verlof, zoals ouderschapsverlof, verlof voor medische bijstand, en verlof voor palliatieve zorg.

Tijdens dit verlof krijgt de mantelzorg een toelage van de RVA.

Het Koninklijk Besluit bepaalt nog andere zaken, zoals het maximale aantal mantelzorgers voor een zorgbehoevende.

Welke rol speelt de mantelzorger?

De rol van elke mantelzorger is verschillend, afhankelijk van de hulp die de zieke nodig heeft. Deze kan variëren in de tijd in gevallen waar de aandoening verergert. **Dit zijn de taken en rollen die een mantelzorger op zich mag nemen:**

- Psychologische ondersteuning;
- In stand houden van communicatie: de mantelzorger waakt erover dat er een band is om over alle onderwerpen te kunnen meepraten;
- Hygiënische zorg ;
- Begeleiding naar opleidingen;
- Administratieve taken;
- Medische opvolging;
- Organisatie van vrije tijd;
- Beheer van het vermogen en aankopen;
- Een welwillende aanwezigheid;
- Begeleiding in het sociale leven;
- Huishoudelijke activiteiten zoals winkelen, koken, helpen bij het eten;
- Veiligheid: door bijvoorbeeld mee te werken aan de preventie van valincidenten volgens de symptomen van de zieke of ook nog in het beheer van de behandelingen;
- De coördinatie van het levensproject: het levensproject van de zieke moet zich ook richten naar de mantelzorger, die vaak een oordeelkundige keuze moet maken voor de verwezenlijking. Communicatie speelt daarin dus een belangrijke rol.

Vooraf bij MS evolueert de rol van de mantelzorger vaak tijdens de aandoening.

In de eerste jaren gaat het vaak om morele steun aan de naaste om de ziekte en de diagnose te helpen dragen. De mantelzorger kan zo aanwezig zijn bij medische afspraken en de naaste helpen bij het maken van keuzes. Naarmate de aandoening vordert, kan de rol van helper ook evolueren en naar meer fysieke ondersteuning tot zelfs ziekenzorg.

- In elk geval **is het belangrijk om te onthouden dat helpen niet betekent "handelen in de plaats van de zieke"** maar, juist de zieke helpen om om te gaan met de hindernissen van de aandoening zodat deze zo lang mogelijk zelfredzaam blijft en zijn eigenwaarde behoudt.
- Deze benadering is ook belangrijk voor de mantelzorg zelf, opdat deze zich niet alleen verantwoordelijk zou voelen voor de dagelijkse zorg van de hulpbehoevende naaste.

"Helpen maar zich niet wegcijferen, zichzelf verzorgen."

Copyright: Frans filiaal Merck Serono SAS
In samenwerking met Belgische neurologen & neuropsychologen.

BE-NONNI-00235 – May 2023

